

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

-BASIN BÜLTENİ-
30 Ocak 2025

EN ÇOK İŞ ÜSTLENİLEN İLK 5 ÜLKE ORTA DOĞU VE AFRİKA'DAN

Türk müteahhitler, yurt dışında 28,6 milyar dolarlık yeni proje üstlendi

Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) ev sahipliğinde düzenlenen “Yurt Dışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Hizmetleri Değerlendirme Toplantısı”nda konuşan Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Türk müteahhitlerin 2024 yılında yurt dışında 28,6 milyar dolarlık yeni proje üstlendiğini açıkladı.

Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı M. Erdal Eren “2024 yılı tüm dünyanın zorluklarla mücadele ettiği bir yıl olarak geride kaldı. Küresel ekonominin toparlanma sancısına savaşların neden olduğu yıkım ve dram eşlik etti. Türk müteahhitleri olarak savaştan değil, barıştan yana bir ulusun temsilcileri olmaktan gurur duyduğumuzu burada bir kez daha belirtmek isterim. Başka ülkelerin yıktığı yakın coğrafyamızdaki ülkeleri yeniden inşa etmek gibi bir görevi sorumluluk olarak kabul ediyoruz” ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin en rekabetçi hizmet alanlarından olan yurt dışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında Türk müteahhitler, küresel ekonomik ve jeopolitik zorluklara rağmen 2024 yılında 28,6 milyar dolarlık proje üstlendi.

Sektörün 2024 yılı yurt dışı performansı ve 2025 yılı vizyonu ile hedefleri, Türkiye Müteahhitler Birliği'nin (TMB) ev sahipliğinde ve Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat'ın katılımıyla, TMB Başkanı M. Erdal Eren ile Türk Müşavir, Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) Başkanı İrfan Aker'in yer aldığı “Yurt Dışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Hizmetleri Değerlendirme Toplantısı”nda ele alındı.

Önemli pazarlardaki sorunlara rağmen büyük başarı

Toplantıda konuşan Ticaret Bakanı Prof. Dr. Bolat, Uluslararası müteahhitlik sektörünün, ülkemizin ekonomik gücünü ve uluslararası itibarını pekiştiren temel taşlardan biri olduğunu vurguladı. Türk yurt dışı inşaat sektörünün aynı zamanda ülkemizin temsilinde de kritik bir görevi ifa ettiğini kaydeden Bolat, “Türk inşaat şirketleri, uzun yıllardır yurt dışında

© Türkiye Müteahhitler Birliği, 2025

Birlik Mahallesi, Doğukent Bulvarı, 447. Sokak No: 4, Çankaya, 06610 Ankara - TÜRKİYE

Tel : (312) 440 81 22

Faks : (312) 440 02 53

e-posta : tmb@tmb.org.tr

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

gerçekleştirdiği projelerle dünyanın da en prestijli firmaları arasında yer almayı başarmışlardır” dedi.

Yurt dışı müteahhitlik sektörünün 2024 yılını, 28,6 milyar dolar gibi ciddi bir toplam proje değeri büyüklüğü ile kapattığını dile getiren Bakan Bolat, “Ekonomik konjonktür ve Rusya-Ukrayna çatışması gibi en önemli pazarlarımızı doğrudan etkileyen sorunlara rağmen bu proje büyüklüğünün yakalanmasını büyük bir başarı olarak görüyoruz. 2024’teki ilk 10 pazarımıza baktığımızda, Suudi Arabistan’ın birinci sıraya yerleştiğini, uzun yıllardır birinci olan Rusya’nın geriye düştüğünü, Orta Doğu’dan ayrıca Birleşik Arap Emirlikleri, Irak; Afrika’dan Uganda, Gabon ve Cezayir, Avrupa’dan Polonya ve Romanya; Türk Cumhuriyetlerinden ise Kazakistan’ın sıralamada yer aldığını görüyoruz. Bölgesel olarak değerlendirme yaptığımızda, 2024 yılında proje bedelinin %44,7’sini Orta Doğu, %29,8’ini Afrika, %13,2’sini ise BDT bölgesindeki projeler oluşturmaktadır. Peşinden Avrupa, Amerika ve Asya gelmektedir. 2023 yılında ise BDT bölgesi birinci, Avrupa ise ikinci sıradaydı.” dedi.

Toplam proje büyüklüğü 534 milyar dolara ulaştı

Bugün itibarıyla, dünyanın 137 ülkesinde 533,8 milyar doların üzerinde 12 bin 461 müteahhitlik projesinde Türk şirketlerinin tercih edildiğini kaydeden Bakan Bolat, “Uzun yıllardır ülkemiz yıllık uluslararası müteahhitlik gelirlerinden en çok pay alan ilk on ülke arasında yer almaktadır. Dünya inşaat sektörünün etkin yayınlarından biri olan ENR (Engineering News-Record) Dergisi’nin 2024 yılındaki listesinde ülkemiz, müteahhitlik şirketi sayısına göre 43 firma ile Çin’den sonra ikinci sırada gelmektedir. Uluslararası gelirlere göre ise 8. sırada bulunmaktadır. Sektörün uluslararası arenada eriştiği seviye bizleri gururlandırıyor.” dedi.

Teknik müşavirlikte 194,2 milyon dolar yıllık proje değerine erişildi

Bakan Bolat, teknik müşavirlik sektörü ile ilgili de açıklamalarda bulunarak, şunları söyledi: “2024 yıl sonu itibarıyla, geçmişten günümüze toplam teknik müşavirlik proje değeri 138 farklı ülkede yaklaşık 3,46 milyar dolara; proje adedi 2.993’e ulaşmıştır. 2024 yılında küresel olumsuzlukların etkisinin sektörün üzerinde hissedildiğini gözlemliyoruz. 2022 ve 2023 yıllarında oldukça iyi bir performansa ulaşmıştık. Ancak, 2024 yılında ise yaklaşık 40 milyon dolarlık bir gerileme ile 194,2 milyon dolar yıllık proje değerine erişildi. Zorlu yıllar için sektör hedefimiz yıllık 200 milyon dolarlık bir proje büyüklüğünü yakalamaktı. Hedefimizden az da olsa aşağı yönlü bir sapma mevcut. 2025 yılında bunu telafi edeceğimize inanıyorum.”

© Türkiye Mühendisler Birliği, 2025

Birlik Mahallesi, Doğukent Bulvarı, 447. Sokak No: 4, Çankaya, 06610 Ankara - TÜRKİYE

Tel : (312) 440 81 22

Faks : (312) 440 02 53

e-posta : tmb@tmb.org.tr

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

'Yavaşlatılan projelerde tasfiye hakkı getirilmeli'

Türkiye Mühendisler Birliği (TMB) Başkanı M. Erdal Eren ise 2024 yılında inşaat sektörü olarak yurt içinde ilgili Bakanlıklar ile birlikte deprem bölgesindeki yaraların sarılması ve bölgenin yeniden imarı için çalıştıklarını ifade etti. "Kamuda Tasarruf ve Tedbir Paketi" çerçevesinde yurt içinde sınırlandırılan faaliyetlerin yurt dışı müteahhitlik hizmetleri ile telafi ettiklerini dile getiren Başkan Eren, "Ancak yavaşlatılan veya tümünden durdurulan kamu projelerinin müteahhitlerine tasfiye hakkı verilmesi gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum." diye konuştu.

'Suriye'de üstümüze düşeni yapmaya hazırız'

2024 yılının tüm dünyanın zorluklarla mücadele ettiği bir yıl olarak geride kaldığını kaydeden Eren, şöyle devam etti: "Küresel ekonominin toparlanma sancısına savaşların neden olduğu yıkım ve dram eşlik etti. Devam eden Rusya-Ukrayna savaşı ile birlikte Gazze'de yaşanan trajedi, sadece ülkeleri değil tüm insanlığı derinden yaraladı. Yılın sonunda komşumuz Suriye'de iç savaşın sona ermesi ve sonrasında yaşananlar hiç şüphesiz bizler için de yeni bir ilgi alanı olmuş durumda. Tüm bu gelişmeleri değerlendirdiğimizde Türk müteahhitleri olarak savaştan değil, barıştan yana bir ulusun temsilcileri olmaktan gurur duyduğumuzu burada bir kez daha belirtmek isterim. Başka ülkelerin yıktığı yakın coğrafyamızdaki ülkeleri yeniden inşa etmek gibi bir görevi sorumluluk olarak kabul ediyoruz. Suriye'de 13 yıldır devam eden ve sadece ülkeyi değil sebep olduğu sonuçlar itibarıyla bölgemizi etkileyen yıkıcı iç savaşın son bulması son derece önemli bir gelişmedir. Şüphesiz, uzun süren savaşın yıktığı Suriye'de, barış ve demokrasinin tesisi ile birlikte hızla yeniden inşa sürecine başlanacaktır. Suriye'nin yeniden imarı ve inşası sürecinde, Devletimizin belirleyeceği yol haritası kapsamında üzerimize düşen görevi yapmaya hazır olduğumuzu belirtmek isterim."

'Ukrayna'da savaşa rağmen çalışmalar devam ediyor'

2024 yılı yurt dışı müteahhitlik hizmetleri değerlendirildiğinde ilk ve en önemli maddenin en büyük pazar olan Rusya ile ilgili olacağını anlatan TMB Başkanı Eren, "Sürmekte olan Rusya-Ukrayna savaşı sektörümüzü olumsuz yönde etkilemiş durumda. Bu talihsiz savaşın bir an önce bitmesi ve en büyük pazarımız olan Rusya'da yatırımların önünün açılmasını sabırsızlıkla bekliyoruz. Ukrayna'da da savaşın bitirileceği emarelerini memnuniyetle izliyoruz. Hepinizin bildiği gibi, Ukrayna'da devam eden savaş sürecinde de firmalarımız, tüm risklere rağmen çalışmalarına ara vermeden devam etmiş, bölgenin alt ve üstyapı ihtiyaçlarını karşılamak için özveriyle görevlerini sürdürmüştür. Bu süreçte edindiğimiz tecrübe ve bölgedeki güçlü varlığımızla, Ukrayna'nın yeniden imarı sürecinde de yer almaya hazırız. Bizler, müteahhitler olarak sadece yapıları değil; geleceği de inşa ettiğimiz bilincindeyiz. Üstlenmekten gurur duyduğumuz bu sorumluluk, devletimizin ve takım oyuncularımızın desteği ile sektör olarak

© Türkiye Mühendisler Birliği, 2025

Birlik Mahallesi, Doğukent Bulvarı, 447. Sokak No: 4, Çankaya, 06610 Ankara - TÜRKİYE

Tel : (312) 440 81 22

Faks : (312) 440 02 53

e-posta : tmb@tmb.org.tr

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

ilerlediğimiz yolda bizler için itici bir güce dönüşmektedir. Dolayısıyla attığımız her adım, kazandığımız her başarı hepimizindir.” ifadelerini kullandı.

‘Orta vadede hedef 50 milyar dolar’

Rusya-Ukrayna savaşının neden olduğu kaybı, yeni pazarlara açılarak ve mevcut pazarlardaki faaliyetleri artırarak telafi etmeye çalıştıklarını anlatan Eren, sözlerini şöyle sürdürdü: “2024 yılında, özellikle Körfez ülkeleri ve Irak’a yoğunlaştık. Bu kapsamda, sektörümüz için büyük iş potansiyeli taşıyan Suudi Arabistan’ı hedef pazarlarımızdan biri olarak belirledik. Önümüzdeki dönemde Irak’ın kalkınmasında ve bölgenin istikrarında büyük rol oynayacak Kalkınma Yolu projesinde ve ülkedeki kalkınma hamlesi çerçevesinde hayata geçirilmesi planlanan tüm alt ve üstyapı projelerinde teknik müşavirlerimiz ve müteahhitlerimizin önemli roller üstleneceğine inandığımızı belirtmek isterim. Türk müteahhitlerinin bu yıl da Suudi Arabistan ve Irak başta olmak üzere Özbekistan, Kazakistan gibi Orta Asya ülkelerinde, Romanya, Sırbistan, Makedonya gibi Balkan ülkelerinde, Hollanda, Portekiz gibi Avrupa ülkelerinde, Kuzey Afrika ve Sahra altı ülkelerinde ve potansiyel pazarlar olarak yakından izlediğimiz Uzak Doğu ve Latin Amerika ülkelerindeki faaliyetlerini artırmak amacıyla çalışmalarına devam edeceklerini bu vesileyle dikkatinize sunmak istiyorum. Türk müteahhitleri olarak önümüzdeki dönemde yurt dışında her yıl üstleneceğimiz yeni proje tutarı hedefimizi; kısa vadede 30 milyar dolar, orta vadede ise 50 milyar dolar olarak korumaktayız.”

‘İç pazarda müşavirlik firmalarına talep yaratılmalı’

Teknik müşavirlik hizmetleri için öncelikle iç pazarda talep geliştirilmesi gerektiğine vurgu yapan Türk Müşavir, Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) Başkanı İrfan Aker “Kamu yatırımlarının planlama ve gerçekleşmesinde, her türlü yatırım projesinin geliştirilmesinde ve yapıların üretilmesinin her aşamada Türk teknik müşavirlik firmalarından yararlanılmalıdır. Bizler firmalarımızdan yurt içindeki hizmetlerde yeteri kadar yararlanamaz isek, yakın gelecekte Türk mühendislik ve teknik müşavirlik firmalarının yurt dışındaki ihalelere girebilmeleri ve yeterlilik alabilmeleri için yeterli iş bitirme, benzer iş ve referanslar olmayacak, böylece yurt içi pazarlarına ilaveten yurt dışı pazarında da Türk firmalarının zaman içinde faaliyetlerindeki azalmalar söz konusu olabilecektir.” dedi.

© Türkiye Mühendisler Birliği, 2025

Birlik Mahallesi, Doğukent Bulvarı, 447. Sokak No: 4, Çankaya, 06610 Ankara - TÜRKİYE

Tel : (312) 440 81 22

Faks : (312) 440 02 53

e-posta : tmb@tmb.org.tr

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

© Türkiye Mütcaahhitler Birliği, 2025

Birlik Mahallesi, Doğukent Bulvarı, 447. Sokak No: 4, Çankaya, 06610 Ankara - TÜRKİYE

Tel : (312) 440 81 22

Faks : (312) 440 02 53

e-posta : tmb@tmb.org.tr